

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 28. listopadu 2018 v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Burianové a soudců JUDr. Pavla Bendy a JUDr. Jaroslavy Liškové, **v trestní věci obžalovaného Mgr. D.K., nar. xxx v xxx, odvolání státního zástupce OSZ pro Prahu 3, podané v neprospěch obžalovaného**, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3, sp. zn. 25 T 49/2017 ze dne 18. 6. 2018, a rozhodl

t a k t o :

Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr.řádu se napadený rozsudek ruší ohledně obžalovaného Mgr. D.K. pouze ve výroku o trestu a podle § 259 odst. 3 tr.ř. se znovu rozhoduje tak, že se obžalovanému Mgr. K. při nezměněném výroku o vině zločinem přijetí úplatku podle § 331/1 alinea první, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku a přečinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329/1 a) tr. zákoníku **u k l á d á** podle § 331/3 tr. zákoníku za použití § 43/1 tr.zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání **3 (tří) let**.

Podle § 81/1 a § 82/1 tr. zákoníku se výkon trestu odnětí svobody podmíněně odkládá na zkušební dobu **5 (pěti) let**.

Podle § 73/1, 3 tr. zákoníku se mu dále ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu zaměstnání ve státní správě či samosprávě na dobu **5 (pěti) let**.

Jinak zůstal nedotčen.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný Mgr. D. K. uznán vinným zločinem přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku a přečinem zneužití

pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, jichž se dopustil společně s již odsouzeným Y. Ch., nar. xxx v xxx, občanem Ukrajiny, tím způsobem, že poté, co se v přesně nezjištěné době léta roku 2015 v xxx obžalovaný Y. Ch. seznámil s obžalovaným Mgr. D. K., který v rámci své pracovní činnosti jako xxx Krajského úřadu xxx, se sídlem xxx vykonával úkony týkající se uznávání platnosti zahraničního vysvědčení v České republice, včetně zajišťování organizace nostrifikačních zkoušek v xxx, jimiž se uznání podle školského zákona v některých případech zajišťuje, se tito na přelomu srpna a září 2015 domluvili, že obžalovaný Y. Ch. jako zmocněnec zahraničních zájemců pobývajících obvykle v xxx a xxx bude podávat žádosti o uznání platnosti jejich zahraničního vysvědčení na Krajský úřad xxx, na kterém je obžalovaný Mgr. D. K. bude v rámci svého pracovního zařazení bezproblémově přijímat a vyřizovat tak, aby uchazeči o nostrifikační zkoušky zastupovaní obžalovaným Y. Ch. následně tyto zkoušky mohli co neúspěšněji složit na školách xxx, za což bude obžalovaný Y. Ch. předávat obžalovanému Mgr. D. K. částku ve výši 5.000,- Kč za každého žadatele o nostrifikační zkoušku, ačkoli oba věděli, že příslušné správní řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, o uznání platnosti zahraničního vysvědčení v ČR je podmíněno pouze úhradou správního poplatku místně příslušnému krajskému úřadu ve výši 1.000,- Kč a podáním žádosti a doložením dalších potřebných listin o rozsahu dosaženého vzdělání v zahraničí a že žadatelé pobývali v ČR mimo xxx, a že tak obžalovanému Mgr. D. K. žádná platba legálně nenáležela a že Krajský úřad xxx nebyl místně příslušným úřadem, a ačkoli obžalovaný Mgr. D. K. dále věděl, že si bude počínat protiprávně, v rozporu se zásadami správního řádu, spočívajícími v povinnosti postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, za současného uplatňování své pravomoci pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena, a také v dodržování principu, podle kterého dotčené osoby mají při uplatňování svých procesních práv rovné postavení a podle kterého správní orgán postupuje vůči dotčeným osobám nestranně a vyžaduje od všech dotčených osob plnění jejich procesních povinností rovnou měrou, načež v souladu s touto jejich dohodou obžalovaný Mgr. D. K. předal obžalovanému Y. Ch. pro účely jejich využití zahraničními studenty písemné testy používané při nostrifikačních zkouškách na gymnáziích v xxx a obžalovaný Y. Ch. v období nejméně od září 2015 do 10. 5. 2016 za finanční úplatu zprostředkoval pro cizí státní příslušníky zejména z Ruska, Ukrajiny a Kazachstánu podání a kladné vyřízení žádostí o nostrifikaci obžalovaným Mgr. K. na Krajském úřadu xxx a vykonání nostrifikační zkoušky na Gymnáziu a Střední odborné škole xxx v xxx a na Gymnáziu a Střední průmyslové škole v xxx v xxx, přičemž těmto žadatelům garantoval úspěšné složení nostrifikačních zkoušek, v souvislosti s čímž pak obžalovaný Y. Ch. na různých místech v xxx a v xxx předával před konáním nostrifikačních zkoušek finanční částky obžalovanému Mgr. D. K., vědom si porušování jeho povinností vyplývajících z jeho pracovního zařazení na Krajském úřadu xxx, a obžalovaný Mgr. D. K. žádosti o uznání platnosti zahraničního vysvědčení v ČR těchto žadatelů přijímal, nostrifikační zkoušky z titulu své funkce nařizoval a provedením nostrifikačních zkoušek v xxx pověřoval Gymnázium a Střední odbornou školu xxx, xxx, xxx a Gymnázium a Střední průmyslovou školu xxx, xxx, xxx, dále umožnil, aby obžalovaný Y. Ch. v průběhu nostrifikačních zkoušek studentům tlumočil, přestože nebyl tlumočnickem zapsaným v seznamu znalců a tlumočnicků a nesplňoval tak zákonné podmínky pro provádění takového úkonu, přičemž v případech, kdy žadatelé nevyhověli u nostrifikačních zkoušek, obžalovaný Mgr. D. K. v elektronicky zasílaných protokolech o nostrifikačních zkouškách poskytovaných mu z pověřených gymnázií prováděl změny tak, aby bodové hodnocení dosažené těmito žadatelé vyhovělo hodnocení prospěl, a současně s tím prováděl i změny v protokolech o nostrifikační zkoušce u jednotlivých předmětů, ve kterých elektronicky přepisoval výsledky zkoušek z neprospěl na prospěl, a takto upravené protokoly o nostrifikačních zkouškách poté zakládal do správních spisů žadatelů a na jejich základě vydal nostrifikační osvědčení o uznání platnosti

zahraničního dokladu o dosažení vzdělání v České republice, a takto si obžalovaní počínali konkrétně přinejmenším v souvislosti s nostrifikačními zkouškami konanými

- dne 9. 9. 2015, kdy kolem 9.20 hodin před Gymnáziem a SOŠ xxx v ulici xxx, xxx, xxx po předchozí domluvě předal obžalovaný Y. Ch. obžalovanému Mgr. D. K. finanční hotovost ve výši 25.000,- Kč, obžalovaný Mgr. D. K. na místě domluvil, že obžalovaný Y. Ch. může být přítomen jako tlumočnick u zkoušek žadatelů o nostrifikační zkoušky E. Ch., nar. xxx, K. E., nar. xxx, S. B., nar. xxx, I. K., nar. xxx, a D. N., nar. xxx, které tento den přivedl, obžalovaný Mgr. D. K. následně provedl změny v záznamu o nostrifikační zkoušce z anglického jazyka u žadatelů S. B., I. K. a D. N. tak, že snížil bodové hodnocení z rozmezí 50-40 bodů na 50-30 bodů, a v souvislosti s tím přepsal známky 5 na známky 4, aby všichni prospěli, a následně jim vystavil nostrifikační osvědčení, ačkoli měl žádosti o nostrifikaci v takových případech, kdy žadatelé ve zkoušce neprospěli, zamítnout,

- dne 26. 11. 2015, kdy na Gymnáziem a Střední průmyslovou školu xxx v ulici xxx obžalovaný Y. Ch. přivedl k nostrifikačním zkouškám žadatele A. S., nar. xxx, a I. Y., nar. xxx, přičemž tuto zkoušku pro obžalovaného Y. Ch. jakožto tlumočnicka žadatelů domluvil obžalovaný Mgr. D. K., který od obžalovaného Y. Ch. za zkoušky těchto žadatelů obdržel dne 15. 11. 2015 kolem 15.34 hodin u bankomatu České spořitelny na xxx v xxx částku 10.000,- Kč,

- dne 26. 1. 2016, kdy na Gymnáziem a Střední průmyslovou školu xxx v ulici xxx obžalovaný Y. Ch. přivedl k nostrifikačním zkouškám žadatele M. L., nar. xxx, a N. S., nar. xxx, přičemž tuto zkoušku pro obžalovaného Y. Ch. domluvil obžalovaný Mgr. D. K., který od obžalovaného Y. Ch. za zkoušky těchto žadatelů obdržel dne 26. 1. 2016 kolem 11.33 hodin u hlavního vchodu v OC xxx, xxx částku 20.000,- Kč,

- dne 17. 3. 2016, kdy na Gymnáziem a SOŠ xxx v ulici xxx obžalovaný Y. Ch. přivedl k nostrifikačním zkouškám žadatele A. K., nar. xxx, M. M. Z., nar. xxx, D. R., nar. xxx, K. P., nar. xxx, a A. M., nar. xxx, přičemž tuto zkoušku pro obžalovaného Y. Ch. domluvil obžalovaný Mgr. D. K., který od obžalovaného Y. Ch. za zkoušky těchto žadatelů obdržel dne 12. 3. 2016 kolem 14.35 hodin v Zahradní restauraci xxx v ulici xxx, xxx částku 25.000,- Kč,

- dne 28. 4. 2016, kdy na Gymnáziem a Střední průmyslovou školu xxx v ulici xxx obžalovaný Y. Ch. přivedl k nostrifikačním zkouškám žadatele O. D., nar. xxx, V. F., nar. xxx, A. Y., nar. xxx, a A. Z., nar. xxx, přičemž tuto zkoušku pro obžalovaného Y. Ch. domluvil obžalovaný Mgr. D. K., který umožnil těmto žadatelům vykonat v tento den nostrifikační zkoušky, aniž by měl k dispozici veškeré podklady k jejich nařízení, a od obžalovaného Y. Ch. za zkoušky těchto žadatelů obdržel v přesně nezjištěné době částku ve výši 20.000,- Kč.

Byl odsouzen dle § 331 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 let, jehož výkon mu byl podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 let.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obvodní státní zástupce v neprospěch obžalovaného. Poukazuje na to, že již před soudem I. stupně požadoval, aby byl obžalovanému kromě podmíněně odloženého trestu odnětí svobody při dolní hranici zákonné trestní sazby uložen i peněžitý trest ve výměře odpovídající příjmu obžalovaného a zisku, jehož dosáhl trestnou činností. Návrh vycházel především z ust. § 39 odst. 7 tr. zákoníku, podle něhož by v případě trestné činnosti, při které pachatel získal majetkový prospěch, měl být trest postihující majetek pachatele trestného činu obligatorní. Tento návrh však soud I. stupně neakceptoval, stejně tak nevyhověl návrhu státního zástupce na uložení trestu zákazu činnosti, spočívajícího v trestu zákazu výkonu zaměstnání ve státní správě či samosprávě na dobu v délce navrhované zkušební doby. Přitom i v tomto případě byly splněny zákonné podmínky pro uložení takového trestu. Proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. řádu ve výroku o trestu, jenž se obžalovaného K. týká, a byl mu uložen

trest odnětí svobody při spodní hranici zákonné trestní sazby § 331 odst. 3 tr. zákoníku, jehož výkon by byl podmíněně odložen na zkušební dobu v dolní polovině zákonem stanoveného rozpětí, a dále peněžitý trest ve výměře 200 denních sazeb ve výši 500 Kč s přiměřeným náhradním trestem odnětí svobody a trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu výkonu zaměstnání ve státní správě či samosprávě minimálně v trvání stanovené zkušební doby.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání státního zástupce napadený rozsudek podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost jeho výroků, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Musel se nejprve přesvědčit, zda důkazy, které soud I. stupně provedl, jsou dostatečné pro závěr o vině obžalovaného uvedeným zločinem a přečinem, zároveň také o tom, zda je soud I. stupně hodnotil podle ust. § 2 odst. 5, 6 tr. řádu, jakož i zda použitá právní kvalifikace odpovídá trestné činnosti obžalovaného, jak byla prokázána. Rovněž musel přezkoumat řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí.

Především je třeba konstatovat, že v řízení v přípravném stadiu ani před soudem I. stupně, nebyly shledány žádné nedostatky, ani pochybení, které by měly vliv na správnost rozhodnutí ve věci. Orgány činné v trestním řízení postupovaly v souladu s trestním řádem a není jim co vytknout. Protože nezjistil ani pochybení při provádění a hodnocení důkazů a neměl výhrady ani vůči použité právní kvalifikaci, která je soudem I. stupně správně aplikována a také řádně v rozsudku odůvodněna. Jednočinný souběh trestného činu přijetí úplatku podle § 331 a zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku je možný, obžalovaný jednal protiprávně v souvislosti se svou pravomocí a odpovědností, tedy přijal úplatek a ještě zneužil své pravomoci. Mohl se zaměřit na výrok o trestu. Ten je na rozdíl od závěrů soudu I. stupně ohledně viny velmi stručný, není konkrétní, odkazuje pouze obecně na hlediska uvedená v § 39 odst. 1, odst. 2, tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku. Konstatoval, že vzal v úvahu zejména osobní poměry obžalovaného, způsob jeho dosavadního života, možnost jeho nápravy, významy chráněných zájmů, které byly činy dotčeny, způsob provedení činů a jejich následky, okolnosti spáchání činů. Přesto z toho dovozuje, že šlo o ojedinělé selhání obžalovaného v jeho jinak řádně vedeném životě. Hodnotil, že má pozitivní pracovní hodnocení, že si neponechal nálezy v červnu r. 2014, jeho aktivity ve spolku xxx a že nebyl soudně trestán. Jako přitěžující posoudil, že se tr. činnosti dopouštěl delší dobu a více útoky a svým jednáním spáchal dva trestné činy. Proto dospěl k závěru, že účel trestu u obžalovaného ještě splní trest nespojený s bezprostředním odnětím svobody na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, jaký mu uložil s tím, že považuje takový trest za dostatečně přísný, aby do budoucna obžalovaného odradil od případného páčání další trestné činnosti. Návrhy státního zástupce na uložení dalších druhů trestů se vůbec nezabýval. Z tohoto důvodu lze argumentaci odvolání státního zástupce, které bylo podáno v neprospěch obžalovaného, pochopit.

Především na jedné straně soud I. stupně dospěl k závěru, že se obžalovaný dopustil velmi závažné trestné činnosti kvalifikované podle § 331 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku s trestní sazbou 3 roky až 10 let a podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku s trestní sazbou 1 rok a ž 5 let. Uložil mu úhrnný trest odnětí svobody v trvání 3 let, tedy na samé spodní hranici zákonné trestní sazby, s podmíněným odkazem na zkušební dobu pouhých 2 let, což je disproporce, která je z takového trestu zřejmá. Vůbec nevzal v úvahu, že obžalovaný předmětnou trestnou činnost páchal nejméně jeden rok, přitom měl xxx na Krajském úřadu xxx, byl xxx. Jak je patrné i z výpovědi jeho nadřízené Ing. W., kontrola jeho práce byla pouze formální, pracoval naprosto samostatně. Pokud kontroly probíhaly, zaměřovaly se především na to, zda jsou v pořádku listiny. Obžalovaný, který byl xxx krajského úřadu od r. 2006, proto velmi rychle vystihl možnosti svého postavení a skutečnost, že si může dovolit páchat trestnou činnost, neboť eventualita jeho odhalení je minimální. O tom, že podnět k páčání trestné činnosti vzešel od obžalovaného, vyplývá i z výpovědi odsouzeného Y. Ch., který se dozvěděl o jeho „vstřícnosti“ při vyřizování nostrifikačních zkoušek zahraničních studentů od svědkyně O. S., která již předtím,

než začala spolupráce obžalovaného s odsouzeným Ch., ho instruovala, že s ním má dobré zkušenosti a naznačila mu, že bude muset K. něco platit. Trestná činnost, která byla obžalovanému prokázána v uvedeném případě, je nejspíše pouhým zlomkem jeho širší trestné činnosti, která předtím nevyšla najevo, ale o svou pověst zejména v ukrajinské komunitě se obžalovaný již „zasloužil“. Soud I. stupně poukázal na to, jakým způsobem obžalovaný porušoval zákon i jak podvodným způsobem zasahoval do této agendy, a to vše jednoznačně jenom za účelem získání finančního prospěchu. Popsal všechny zásahy obžalovaného do procesu nostrifikace, označil porušování zákona obžalovaným za flagrantní. Nelze přehlédnout ani falšování výsledků již tak ulehčených zkoušek v doložených případech. Ostatně závěry soudu I. stupně v bodě ad 15 napadeného rozsudku jsou naprosto jasné.

Obžalovaný se hájil tím, že páchal předmětnou trestnou činnost pod vlivem tíživých osobních poměrů, neboť má xxx, před odvolacím soudem předložil potvrzení také o svém zdravotním stavu, kterým chtěl deklarovat, že i sám je nemocný. Ani případné nepříznivé finanční poměry v rodině ho ale neopravňovaly k páchání této trestné činnosti. Vysoká společenská škodlivost, má dalekosáhlé dopady, neboť osoby, které se jeho prostřednictvím k nostrifikačním zkouškám přihlásily, bezpečně věděly, že když tomuto úředníkovi zaplatí, jednoznačně uspějí. Vytvoření tohoto velmi narušeného pohledu na české školství a na celý proces nostrifikací, snadnost zkorumpování úředníků, má obžalovaný na svědomí.

Odvolací soud byl proto toho názoru, že trest jenž mu byl uložen soudem I. stupně, je trestem nepřiměřeně mírným, proto jej z podnětu odvolání státního zástupce zpřísnil, a sice především prodloužením zkušební doby podmíněného odsouzení ze dvou na pět let, jakož i uložením trestu zákazu činnosti, spočívajícímu v zákazu výkonu zaměstnání ve státní správě či samosprávě na dobu pěti let (§ 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku), aby byla shodná s délkou zkušební doby podmíněného odsouzení. Zejména neuložením trestu zákazu činnosti za trestnou činnost úředníka, jemuž byly svěřeny dalekosáhlé pravomoci, které zneužil, neboť nebyl nikým kontrolován, soud I. stupně nevystihl vysokou společenskou škodlivost jeho osoby a jeho jednání, bral v úvahu „zásluhy“, např. i jeho hobby, které jsou ve vztahu k závažnosti spáchané trestné činnosti zanedbatelné. Zpřísnění trestu právě prodloužením zkušební doby a uložením trestu zákazu činnosti, který je rozhodně citelným vzhledem k tomu, že se obžalovanému znemožní, aby ve státní správě nadále pracoval, považuje odvolací soud za jediné možné, aby bylo dosaženo účelu trestu. Obžalovaný místo toho, aby své pravomoci v souladu se zákonem vykonával, naprosto selhal právě s vidinou toho, že dostane finanční odměnu za organizování a umožnění nostrifikací ve svém pojetí na žádost osob, které sháněl a zajistil odsouzený Y. Ch.

Odvolací soud se zabýval také tím, zda by bylo na místě uložit obžalovanému ještě trest peněžitý. Podle § 67 odst. 1 tr. řádu může soud peněžitý trest uložit, jestliže pachatel pro sebe nebo pro jiného úmyslným trestným činem získal nebo se snažil získat majetkový prospěch. Podmínky tohoto ustanovení byly v případě obžalovaného jednoznačně splněny. Vzhledem k tomu, že majetkové poměry obžalovaného nebyly dostatečně zjištěny, neboť ten v rámci své obhajoby v trestním řízení nevypovídal, rozhodl se odvolací soud, aby obžalovaného finančně nepoškodil, vykompenzovat neuložení trestu peněžitého právě zpřísněním podmíněně odloženého trestu a zároveň uložením dalšího trestu, zákazu činnosti, který vystihuje skutečnost, že nelze připustit, aby měl obžalovaný po dohlednou dobu možnost takové nebo obdobné funkce ve státní správě nebo v místní samosprávě vykonávat a v trestné činnosti pokračovat.

Z uvedených důvodů odvolací soud v podstatné míře vyhověl odvolání státního zástupce a rozhodl, jak je z výroku rozsudku patrné.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není přípustný další řádný opravný prostředek.

Lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 265e tr.ř.). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR (§ 265c tr.ř.). Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce a nebo i bez takového návrhu pro nesprávnost, kteréhokoliv výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr.ř.). V dovolání musí vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr.ř.) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů odvolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) - l) nebo § 265b odst. 2, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Praze dne 28. listopadu 2018

JUDr. Eva Burianová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.